 INSTYTUT POMNIK-CENTRUM ZDROWIA DZIECKA	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PX_LBP;QP3	
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	TRANSPORT MATERIAŁU BIOLOGICZNEGO DO BADAŃ W LABORATORIUM BADAŃ PODSTAWOWYCH	Wydanie nr: 1 z dnia: 23.08.2021	
LABORATORIUM BADAŃ PODSTAWOWYCH		Strona	Liczba załączników
		1 z 5	0
Proces: MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA			

I. Cel procedury

Celem wprowadzenia procedury jest wdrożenie i ujednolicenie zasad dotyczących transportu materiału biologicznego do badań laboratoryjnych wykonywanych w Laboratorium Badań Podstawowych Instytutu „Pomnik -Centrum Zdrowia Dziecka” (IPCZD).

II. Zakres stosowania procedury

Procedura obowiązuje osoby transportujące materiał do badań laboratoryjnych z poszczególnych komórek organizacyjnych zlecających wykonanie badania w Laboratorium Badań Podstawowych, pracowników Laboratorium Badań Podstawowych, pracowników Działu Zarządzania Infrastrukturą, Działu Centralnej Sterylizacji i Dezynfekcji oraz zleceniodawców z zewnątrz. Przestrzeganie zasad transportu materiału do badań laboratoryjnych przyczyni się do wyeliminowania błędów przedlaboratoryjnych wynikających z niewłaściwego transportowania lub nieodpowiednich warunków (temperatury, czasu) przechowywania próbek w miejscu pobrania. Przestrzeganie zasad transportu zapobiega ekspozycji zawodowej pracownika.

III. Opis postępowania

1. Każdą próbkę materiału biologicznego należy traktować ze szczególną ostrożnością jako materiał potencjalnie zakaźny.
2. Materiał biologiczny należy dostarczyć do laboratorium najszybciej, jak to możliwe.
3. Transport próbek materiału biologicznego na terenie szpitala odbywa się:
  - a. za pośrednictwem poczty pneumatycznej (głównie):
Pojemniki z materiałem biologicznym należy szczelnie zamknąć, zapakować do jednorazowych woreczków foliowych oznakowanych jako „Materiał zakaźny” wraz z dołączonym formularzem zlecenia na badania laboratoryjne. Woreczki jednorazowe należy dokładnie zakleić, a następnie umieścić w pojemniku poczty, wypełniając pojemnik, np. folią bąbelkową tak, aby próbki zostały unieruchomione w pojemniku. Następnie umieścić pojemnik w stacji poczty pneumatycznej.
  - b. za pośrednictwem windy:
Pojemniki z materiałem biologicznym należy szczelnie zamknąć, wstawić do odpowiedniego statywu w pozycji pionowej z korkiem zwróconym ku górze, dołączyć zlecenie.
  - c. w sposób bezpośredni:
Materiał biologiczny na badania laboratoryjne dostarczany jest, przez osoby upoważnione, do okienka przy Rejestracji Laboratorium Badań Podstawowych. Podczas transportu bezpośredniego, szczelnie zamknięte pojemniki z próbkami materiału biologicznego należy postawić w pozycji pionowej w opakowaniu (zamykany pojemnik z opisem „Materiał zakaźny”) przeznaczonym do transportu materiału do badań laboratoryjnych. Próbki z materiałem biologicznym należy wstawić do statywu i przenosić w pozycji pionowej z korkiem zwróconym ku górze.
4. Należy zwrócić uwagę, czy pojemniki z materiałem są szczelnie zamknięte i oznakowane oraz czy dołączono do nich wypełnione zlecenie na badania laboratoryjne. Materiał

 INSTYTUT POMNIK-CENTRUM ZDROWIA DZIECKA	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PX_LBP;QP3	
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	TRANSPORT MATERIAŁU BIOLOGICZNEGO DO BADAŃ W LABORATORIUM BADAŃ PODSTAWOWYCH	Wydanie nr: 1 z dnia: 23.08.2021	
LABORATORIUM BADAŃ PODSTAWOWYCH		Strona	Liczba załączników
		2 z 5	0
Proces: MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA			

nieoznakowany i bez dołączonego zlecenia będzie odsyłany do zleceniodawcy celem uzupełnienia braków.

5. Materiały biologiczne takie, jak np. płyn mózgowo-rdzeniowy najlepiej dostarczyć do laboratorium osobiście, jednak staranne i szczelne zapakowanie tego materiału powinno zapewnić jego bezpieczny transport do laboratorium.
6. Należy unikać pakowania pojemników z moczem razem z probówkami z krwią do wspólnego woreczka foliowego, gdyż może to uniemożliwić identyfikację próbek w wyniku zalania moczem kodów kreskowych umieszczonych na probówkach.
7. Delikatne obchodzenie się z próbkami krwi minimalizuje uszkodzenie erytrocytów i ryzyko wystąpienia hemolizy. Hemoliza ma istotny wpływ na szereg oznaczeń diagnostycznych, a w przypadku niektórych badań uniemożliwia ich wykonanie.
8. Transport materiału biologicznego powinien odbywać się w warunkach niezmiennych jego właściwości.
9. W przypadku uszkodzenia opakowania przeznaczonego do transportu materiału do badań laboratoryjnych lub indywidualnej próbki materiału biologicznego przeznaczonego do badania laboratoryjnego, do którego doszło na terenie IPCZD, w celu minimalizacji skutków skażenia należy wezwać serwis sprzętowo - interwencyjny: tel. 17-46. O zaistniałej sytuacji bezwzględnie należy powiadomić zleceniodawcę badania.

Przeprowadzenie dezynfekcji powierzchni zanieczyszczonej materiałem biologicznym realizowane jest w oparciu o aktualną, obowiązującą w IPCZD, instrukcję postępowania w przypadku zanieczyszczenia powierzchni materiałem biologicznym. W przypadku, gdy pracownik transportujący materiał do badania laboratoryjnego uległ ekspozycji na materiał biologiczny potencjalnie zakaźny, należy postępować zgodnie z aktualnie obowiązującą instrukcją postępowania po ekspozycji w Instytucie „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka”. Postępowanie odbiorcy materiału biologicznego, przesłanego z użyciem poczty pneumatycznej:

- a. W przypadku, gdy w czasie transportu dojdzie do zabrudzenia woreczka jednorazowego materiałem biologicznym, odbiorca opróżnia zawartość pojemnika i utylizuje materiał biologiczny zgodnie z Zarządzeniem dyrektora Instytutu „Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka” w sprawie wprowadzenia Programu Gospodarki Odpadami w Instytucie „Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka”, wykonuje dezynfekcję pojemnika pocztowego, nawet gdy nie nosi on widocznych śladów zanieczyszczeń za pomocą chusteczek VIRUSOLVE+ i odsyła pusty, zdezynfekowany pojemnik do nadawcy. Zleceniobiorca bezzwłocznie zawiadamia o tym fakcie zleceniodawcę i ustala z nim dalsze postępowanie.
- b. W przypadku zanieczyszczenia pojemnika poczty pneumatycznej materiałem biologicznym, zleceniobiorca wycofuje pojemnik z użytkowania i przekazuje do dezynfekcji do Działu Centralnej Sterylizacji i Dezynfekcji. Z uwagi na fakt, że w takim przypadku konieczne jest zatrzymanie i przeprowadzenie dezynfekcji instalacji poczty pneumatycznej. Zleceniobiorca powiadamia o tym fakcie administratora poczty pneumatycznej pod numerem telefonu 16-04, a w godzinach dyżurowych (po godzinie

 INSTYTUT POMNIK-CENTRUM ZDROWIA DZIECKA	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PX_LBP;QP3					
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	TRANSPORT MATERIAŁU BIOLOGICZNEGO DO BADAŃ W LABORATORIUM BADAŃ PODSTAWOWYCH		Wydanie nr: 1 z dnia: 23.08.2021				
LABORATORIUM BADAŃ PODSTAWOWYCH			<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">Strona</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">Liczba załączników</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3 z 5</td> <td style="text-align: center;">0</td> </tr> </table>	Strona	Liczba załączników	3 z 5	0
Strona	Liczba załączników						
3 z 5	0						
Proces: MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA							

15:35 oraz w dni świąteczne i wolne od pracy) Centralną Dyspozytornię pod numerami telefonu: 14-55, 14-88.

10. Szczegółowe warunki transportu materiału biologicznego do badań laboratoryjnych:

Rodzaj materiału	Warunki transportu	Maksymalny czas transportu
Krew żylna pobrana na skrzep Nieodwirowana Badania: biochemiczne, immunochemiczne	20 - 25 °C	Do 30 min od pobrania dostarczyć do Laboratorium
Surowica	2 - 8 °C	Do 24h dostarczyć do Laboratorium
Krew żylna pełna (EDTA) Badania hematologiczne, OB.	20 - 25 °C	Do 2h od pobrania dostarczyć do Laboratorium
Krew żylna pełna (EDTA) Amoniak	20 - 25 °C	Niezwłocznie po pobraniu dostarczyć do Laboratorium
Krew pełna na Kwas pirogronowy	20 - 25 °C	Niezwłocznie po pobraniu dostarczyć do Laboratorium
Krew żylna, osocze (cytrynian), Badania koagulologiczne	20 - 25 °C	W ciągu 2h dostarczyć do Laboratorium
Osocze cytrynianowe na: Białko C Białko S Czynnik V Czynnik VII	- 20 °C	W ciągu 4h dostarczyć do Laboratorium
Krew pełna (heparyna) Badanie równowagi kwasowo-zasadowej Wapń zjonizowany	20 - 25 °C	Niezwłocznie po pobraniu dostarczyć do Laboratorium
Krew pełna pobrana na Fluorek Glukoza Mleczany	20 - 25 °C	W ciągu 2h dostarczyć do Laboratorium
Mocz Badanie ogólne	20 - 25 °C	W ciągu 2h dostarczyć do Laboratorium
Kał	20 - 25 °C	W ciągu 2h dostarczyć do Laboratorium

 INSTYTUT POMNIK-CENTRUM ZDROWIA DZIECKA	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PX_LBP;QP3					
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	TRANSPORT MATERIAŁU BIOLOGICZNEGO DO BADAŃ W LABORATORIUM BADAŃ PODSTAWOWYCH		Wydanie nr: 1 z dnia: 23.08.2021				
LABORATORIUM BADAŃ PODSTAWOWYCH			<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">Strona</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">Liczba załączników</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4 z 5</td> <td style="text-align: center;">0</td> </tr> </table>	Strona	Liczba załączników	4 z 5	0
Strona	Liczba załączników						
4 z 5	0						
Proces: MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA							

Płyn mózgowo-rdzeniowy	20 - 25 °C	Niezwłocznie po pobraniu dostarczyć do Laboratorium
Płyn z jamy ciała	20 - 25 °C	Niezwłocznie po pobraniu dostarczyć do Laboratorium

V. Postępowanie z dokumentacją medyczną

Zgodnie z Ustawą z dnia 6 listopada 2008r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2020 r., poz. 849) oraz Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 6 kwietnia 2020 roku w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. 2020r., poz. 666).

VI. Dokumenty powiązane i przywołane

1. PX_LBP;QP1 - Zlecenie badania laboratoryjnego
2. PX_LBP;QP2 - Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych
3. Aktualne polecenie Zastępcy Dyrektora ds. Klinicznych Instytutu "Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka" w sprawie wprowadzenia Instrukcji postępowania przeciwepidemicznego w „Instytucie Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka”.
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23.03.2006r. w sprawie standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych (Dz.U. 2006 nr 61 poz. 435) ze zmianami (Dz.U. 2019 poz. 2065), (Dz.U. 2020 poz. 2042)
5. Aktualne zarządzenie dyrektora Instytutu "Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka" w sprawie wprowadzenia Programu Gospodarki Odpadami w Instytucie "Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka”
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 kwietnia 2020 roku w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. 2020r., poz. 666).
7. Ustawa z dnia 6 listopada 2008r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2020r., poz. 849).

VII. Wdrożenie procedury do stosowania

1. Kierownicy komórek organizacyjnych IPCZD oraz zleceniodawcy zewnętrzni objęci zakresem Stosowania procedury, zobowiązani są do zapoznania się z treścią procedury oraz zapoznania podległego personelu i nadzoru nad przestrzeganiem zawartych w niej zapisów.
2. Fakt zapoznania z niniejszą procedurą pracownicy potwierdzają podpisem.

Instytut „Pomnik – Centrum
Zdrowia Dziecka”
Al. Dzieci Polskich 20
04 – 730 Warszawa

**TRANSPORT MATERIAŁU
BIOLOGICZNEGO DO BADAŃ W
LABORATORIUM BADAŃ
PODSTAWOWYCH**

Wydanie nr: **1**
z dnia: **23.08.2021**

LABORATORIUM BADAŃ
PODSTAWOWYCH

Strona	Liczba załączników
5 z 5	0

Proces: **MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA**

Opracował:	Sprawdził:	Sprawdził:	Sprawdził:	Zatwierdził:
Kierownik Laboratorium Badań Podstawowych	Młodszy specjalista ds. Zarządzania Jakością	Z-ca Dyrektora ds. klinicznych	Pełnomocnik Dyrektora ds. Systemu Zarządzania Jakością	Dyrektor Instytutu
mgr Edyta Król	Agnieszka Kuźniarska	dr hab. n. med. Bożenna Dembowska- Bagińska, prof. IPCZD	mgr inż. Anna Barańska	dr. n. med. Marek Migdał
18.08.21 Data: KIEROWNNIK Laboratorium Badań Podstawowych mgr Edyta Król Podpis i pieczęć:	18.08.21 Data: Mł. SPECJALISTA zarządzania jakością Agnieszka Kuźniarska Podpis i pieczęć:	Data: Zastępca Dyrektora ds. Klinicznych dr hab. n. med. Bożenna Dembowska- Bagińska Podpis i pieczęć:	Data: PEŁNOMOCNIK DYREKTORA ds. Systemu Zarządzania Jakością mgr inż. Anna Barańska Podpis i pieczęć:	20.08.21 Data: DYREKTOR Instytutu „Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka” dr n. med. Marek Migdał Podpis i pieczęć: